

Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ BAGATELLE

Bagatelle εἶνε τὸ ὄνειρῶδες πλαίσιον τῶν ἐκθέσεων ἔργων τῶν παρελθουσῶν γενεῶν Μακρὰν τῆς τύρβης τῶν Παρισίων, μέσῳ δένδρων καὶ ρόδων ὑψοῦται τὸ ἀρχαῖον μέγαρον τοῦ κόμητος τῆς Ἀρτεσίας «Folier», ἐσχάτως δωρηθὲν εἰς τὸν Δῆμον τῶν

Παρισίων ὑπὸ τοῦ τελευταίου κατόχου του κ. Osiris.

Τὸ μέγαρον τοῦτο, τὸ χρησιμοποιηθὲν κατὰ τὴν Γαλλ. Ἐπανάστασιν ὡς στρατιωτικὸν κατάλυμα καὶ διὰ τὸ ὅποιον ἐδαπανήθησαν πλέον τῶν 600 χιλ. φρ., εἶναι ἤδη τὸ θελκτικὸν ἐνδιαίτημα, ἐντὸς τοῦ ὁποίου φιλοξενοῦνται τὰ ἔργα τῶν ἐξοχωτέρων Γάλλων καλλιτεχνῶν τοῦ λήξαντος αἰῶνος.

Ἐν αὐτῷ ἐκτυλίσσεται ἡ β' καὶ γ' τριακονταετία τοῦ 19^{ου} αἰῶνος, 1830—1890. Ἡ ἐποχὴ αὕτη εἶναι ἐγγύτατα ἡμῶν. Διαγκωνίζομεν εἰσέτι τοὺς γέροντας, οἵτινες κατὰ τὴν νεότητά των εἶδον τοὺς ἀρχαιοτέρους τῶν πινάκων τούτων. Καὶ ἐν τούτοις ἱστορικῶς πόσον ἀπέχομεν αὐτῆς! Ἐπὶ τῆς τελευταίας βαθμίδος τῆς κλίμακος τοῦ αἰῶνος ἐκείνου διοικεῖ ὁ κ. Κλεμανσώ, ἐνῶ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς κυβερνᾷ ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος Φίλιππος!

Ἴδου ὁ βασιλεὺς αὐτὸς ἐν τῷ ἱστορικῷ πίνακι :

«Ὁ βασιλεὺς Λουδ. Φίλιππος καὶ οἱ υἱοὶ του» ἐν στολῇ ἀρχιστρατήγου, διερχόμενος τὸ κιγκλίδωμα τῶν ἀνακτόρων τῶν Βερσαλλιῶν. Τὸν περιφρουροῦσι τὰ τέκνα του : οἱ δοῦκες τῆς Ὁρλεάνης καὶ τοῦ Νεμούρ, ὁ πρίγκηψ τοῦ Joinville, ὁ δούξ d'Anmale—ὁ ἐν Τύνιδι ἀνδραγαθήσας—καὶ ὁ δούξ τοῦ Montpensier. Ὁ βασιλεὺς καὶ τὸ ἀνώτατόν του κράτος. Οἱ ἵπποι σφυρηλατοῦν τὸ λιθόστρωτον. Χαιρετᾷ ὡς πατὴρ τῶν ἐκλεκτῶν τούτων πολεμιστῶν, ἀλλὰ καὶ ὡς πατὴρ τοῦ λαοῦ του, τὸν ὁποῖον μάντευει τις ἐναντι, σχηματίζοντα στοῖχον ἐπὶ τοῦ Πεδίου τοῦ Ἀρεως.

Ἐτέρω εἰκὼν δεικνύει τὸν Λουδοβίκον Φίλιππον ἐν Ἑλβετίᾳ. Ἐν αὐτῇ παρίσταται ὁ ἀστὸς μονάρχης ἀκόμη οἰκειότερος. Στήριζεται ἐπὶ δένδρου, κρατῶν ἐν μὲν τῇ ἀριστερᾷ σημειωματάριον, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ μολυβδοκόνδυλον. Τὸ ρωμαντικὸν τοπεῖον τὸν ἐμπνέει. Πρὸ αὐτοῦ ἐνοῦται τὸ χιονοσκεπὲς ὄρος μὲ τὴν χλοερὰν κοιλάδα.

Ἀμφότεροι οἱ πίνακες οὗτοι εἶνε ἔργα τοῦ Hirsch Verneil, τοῦ ζωγράφου, ὅστις ἐξιστόρησε διὰ τοῦ χρωματῆρός του τὰς ἐκστρατείας τῶν πρίγκηπων τῆς Ὁρλεάνης. Εἶναι γνωστὰ αἱ μεγάλαι αὐτοῦ συνθέσεις ἐν τῷ μουσεῖῳ τῶν Βερσαλλιῶν.

Ἄλλ' ἡ μᾶλλον τιμητικὴ θέσις τῆς αἰθούσης ἐπεφυλάχθη διὰ τὸν θαυμάσιον πίνακα τοῦ Ingres: «Προσωπογραφία τοῦ Δουκὸς τῆς Ὁρλεάνης, υἱοῦ τοῦ Λουδοβίκου-Φιλίππου». Ἡ εἰκὼν αὕτη ἐγράφη

Φ. Ἀριστέως

Ἀπαγωγή

ὑπὸ τοῦ καλλιτέχνου κατὰ τὴν ἐκ Ρώμης ἐπιστροφὴν του, ἐνθα διήθουνε τὴν Γαλλ. Ἀκαδημίαν. Ὁ δούξ τῆς Ὁρλεάνης ἔγραφε τότε εἰς τὸν Ingres ὅτι «ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως ἐκείνου, ὃν ἐθεώρει ἀρχηγὸν τῆς Γαλλ. Σχολῆς, ἡρνήθη ἐπιμόνως νὰ ποζάρῃ ἐνώπιον ἄλλου ζωγράφου, διότι ἔταξε νὰ ἀνομείνῃ τὴν προσεχῆ ἐπιστροφήν τοῦ ζωγράφου τῆς Στρατονίκης».

Ἡ προσωπογραφία αὕτη ἀρξαμένη τῷ 1841, ἐπερατώθη μετὰ ἐν ἔτος. Μετ' ὀλίγους μῆνας ὁ Πρίγκηψ ἐτελεύτα τραγικῶς ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐπαναστάσεως καὶ ὁ Ἀλφρέδος de Musset ἐχάρασσε τὰς συγκινητικὰς στροφὰς τῆς «Δεκάτης τριτῆς Ἰουλίου».

Τοῦ Ingres ὡσαύτως ἔργα εἶναι καὶ αἱ ἐκτιθέμεναι, ἀπαράμιλλοι εἰς χάριν καὶ ἀκρίβειαν προσωπογραφίαι τῶν μεγάλων μουσουργῶν, Rossini καὶ Gounod.

Ὁραῖόταται ἐπίσης αἱ προσωπογραφίαι τοῦ κόμητος καὶ τῆς κομήσσης de Paris, ἔργα τοῦ Jalabert ἢ τῆς κ. Λουίζης Colet, ὑπὸ Winterhalter γραφεῖσα αἱ τῶν κ. κ. Victor Duruy καὶ Bida, ζωγράφου, εἰκονιζομένων ἐν στρατιωτικῇ περιβολῇ, ὑπὸ τοῦ Regnault ὡς καὶ ἡ προσωπογραφία τῆς δουκίσσης τοῦ Berry, γαλυσχούσης τὸν υἱόν της, κόμητα τοῦ Chambord, ὑπὸ τοῦ Davéria φιλοτεχνηθεῖσα.

Ἡ ἐκθέσις αὕτη κυρίως ὁρεῖσται εἰς τοὺς δούκας τῆς Ὁρλεάνης καὶ τοῦ Chartres, οἵτινες παρεχώρησαν εἰς τὴν Société Nationale des Beaux-Arts τὰς ὡραιότερους τῶν «οἰκογενειακῶν προσωπογραφιῶν τῶν». Εἰς αὐτὴν ἀπέστειλαν ἐπίσης καὶ πολλοὶ ἰδιῶται πίνακες ἀρίστης τέχνης.

Εἶνε δὲ οἱ πίνακες οὗτοι: ἡ βασίλισσα Μαρία-Ἀμαλία ἐπὶ τοῦ ἐξώστου τοῦ St Cloud, ὑπὸ Ary Scheffer· οἱ δούκες τῆς Ὁρλεάνης καὶ τοῦ Aumale ἐν Ἀλγερίᾳ, πίναξ ἀποδιδόμενος εἰς τὸν Philippoteaux· ὁ δούξ τοῦ Nemours ὡς ἐρυθροχίτων λογχοφόρος· ὁ δούξ τῆς Ὁρλεάνης ἐφιππος, ὑπὸ Dreux· ὁ πρίγκηψ τοῦ Joinville ὡς ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ καὶ ἡ πριγκήπισσα τοῦ Joinville, ὑπὸ Winterhalter· ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος Φίλιππος, ὑπὸ Court καὶ ἡ βασίλισσα Μαρία-Ἀμαλία, ὑπὸ Gosse· ἡ δούκισσα τῆς Ὁρλεάνης, ὑπὸ Laucher· ὁ κόμης τῶν Παρισίων ὡς βρέφος ἐν στολῇ βαπτίσεως, ὑπὸ Winterhalter· ὁ πρίγκηψ τοῦ Joinville, παίζων ἐν τῷ Λυκαίῳ Ἐρρίκου Δ'.

Καὶ ἡ β' αὐτοκρατορία ἀναζῇ ὡσαύτως διὰ τοῦ χρωστήρος τοῦ Winterhalter, εἰκονίσαντος τὸν Ναπολέοντα Γ' καὶ τὴν αὐτοκράτειραν Εὐγενίαν. Ἐν

τῇ συλλογῇ δὲ τῶν Garreaux ἐκτίθεται καὶ εἰκὼν τοῦ αὐτοκρατορικοῦ πρίγκηπος καὶ τοῦ σκύλου του.

Πλησίον τῶν βασιλικῶν καὶ αὐτοκρατορικῶν τούτων εἰκόνων ἐκτίθενται ἐπίσης καὶ πλεῖστα συγκρόνων προσωπικότητων, διαπρεπόντων τόσον ἐν τῇ Φιλολογίᾳ καὶ τῇ Τέχνῃ, ὅσον καὶ ἐν τῇ Πολιτικῇ. Μεταξὺ αὐτῶν ἐξέχουσιν αἱ εἰκόνες τοῦ Alfred de Musset καὶ τῆς Γεωργίας Σάνδης, ὑπὸ Delacroix· ὁ κ. Guizot, ὑπὸ Paul Delaroche· ὁ κ. Ἰππόλυτος Flandrin, ὑπὸ Παύλου Flandrin· προσωπογραφίαι: τοῦ κ. καὶ τῆς κ. Gounod, ὑπὸ Dubufe· τῆς κ. Musard, ὑπὸ Chaplin· τῆς κ. Demarre, ὑπὸ Robert Fleury· τοῦ κ. Andrieux, ὑπὸ Bastien-Lepage· τῆς κ. Malibran, ὑπὸ Boucho· τῆς κ. Carotte ὑπὸ Cabanel, ἡ ἐκφραστικωτάτη μορφή τοῦ Ἀλφόνσου Daudet, ὑπὸ Garrière· τῆς δος Chassériau, ὑπὸ τοῦ πατρὸς της ζωγραφηθεῖσα· αἱ τῶν κ. κ. G. Rochegrosse καὶ Θεοδ. de Binville, ποιητοῦ, ὑπὸ Ἀλφρέδου Dehodeneg· Ἡ εἰκὼν τοῦ Courbe, ἔργον αὐτοῦ τοῦ ζωγράφου· ἡ τοῦ Michelet, ὑπὸ Thomas Couture· ἡ τῆς δουκίσσης τοῦ Berry καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμα, ὑπὸ Deveria· ἡ τοῦ Καρόλου Nordier, ὑπὸ Guérin· ἡ τῆς κ. d'Agoult, ὑπὸ Ingres· ἡ τοῦ Ἰουλίου Janin, ὑπὸ Gill· ἡ τοῦ Heitzel, ὑπὸ Meissonier· τοῦ Victor Duruy καὶ Gaston Jullivet, ὑπὸ Ἐρ. Regnault· τῆς κ. Gaston Paris, ὑπὸ Richard· τοῦ Augustin Thierry, ὑπὸ Ary Schelber· τοῦ στρατηγοῦ Galliffet, ὑπὸ Lepaute· ὁ λόρδος Βύρων, ὑπὸ τοῦ περιωνύμου Isabey. Ἐτέρα προσωπογραφία τοῦ δούκως τῆς Ὁρλεάνης, ὑπὸ Prost, ἡ τῆς πριγκήπισσης Μαρίας τῆς Ὁρλεάνης, ὑπὸ Ary Scheffer καὶ ἡ τῆς Βασιλίσσης τῶν Βέλγων, ὑπὸ τοῦ βαρῶνου Wappers. Τοῦ Jean Lorrain, ὑπὸ τοῦ La Gandara· τοῦ Maurice Barrés, ὑπὸ Rondel· τοῦ Γουσταύου Nadaud, ὑπὸ Weerts· τοῦ Ἰουλίου Κλαρετῆ, ὑπὸ Friant· τοῦ Ἀρμάνδου Silvestre, ὑπὸ J. Béraud· τοῦ Πέναν, ὑπὸ Desmoulin· τοῦ Didon, ὑπὸ Delance· τοῦ Huysmans, ὑπὸ Πιέτρου Roche· τοῦ Liard, ὑπὸ Tournée. Τοῦ Waldeck-Rousseau, ὑπὸ Gervex· τῶν κ. κ. Milerand, Pichon, καὶ Κλεμανσώ, ὑπὸ Raffaelli· τοῦ δόκτορος Blanche ὑπὸ J. E. Blanche· τοῦ καθηγητοῦ Cornil, ὑπὸ J. J. Rousseau· τοῦ Whistler, ὑπὸ Boldini· τοῦ Gérôme, ὑπὸ Dagnan-Bouveret· τοῦ Κωνσταντίνου Meunier, ὑπὸ Duhem· τοῦ Moreau-Nélaton, ὑπὸ Harpignies καὶ ἄλλων.

(Μετάφρ. Νιόβης)

JACQUES DES GACHONS

